

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

יג.

עין משפט נר מצוה

צא א מ"י פ"ח מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ז:
צב ב מ"י פ"ד
מהלכות טומאת
אוכלין הלכה ז:
צד ד מ"י פ"א
מהלכות פסולי
מוקדשין הלכה ו:
צד ז מ"י פ"א מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ג:
צה ח מ"י פ"ב מהלכות
שאר אבות הטומאה
הלכה י' פ"ד מהלכות
חשיטה הלכה יא' טושיע
י"ד סימן ב ספק פ:
צו ט מ"י פ"ג מהלכות
שאר אבות הטומאה
הלכה י"ב פ"ד מהלכות
חשיטה הלכה יא' טושיע
י"ד סימן ב ספק פ:

תורה אור השלם

1. וישתח את בן הבקר
לפני ה' והקריבו בני
הבקר והבטיח את ה' את
הקריב את הקריב על
המזבח כעבד אשר פתח
אהל מועד: ויקרא א ה'
2. ויבי תבואו ויבא
באורייתא לך לרצונכם
תבואו: ויקרא יט ה'

לעזי רש"י

כרובי"ש [קרובי"ש].
חוקים קטנים.

שיטה מקובצת

א) מדר בה אלא שלא
עשה בה מעשה לשם כלי
אין יורדי לתורתו ולא
בן דעת חשב: לא נראה
בנינו מקום הראשון
פניו הסידי: א אע"פ
שנתכין לכך לאחר
הנלאה הסידי ומה"ד
אין בכי יותן: ז לא
שכח: ואת דקתני דאפילו
נתכוון: א מוכיחין
ואע"פ שלא פירש:
א) הא אביריני שמעתי:
ז עולה מדרו לצפון
דקולא [הוא] ומכשרין
(או דרבנן): ח גבי
שחיטת עולה ומכשרין
ליה: ט ולחומרין כגון
גבי היפק: י' דלשם
עבודת כוכבים כותבין
הז' י: יא) והרי גיטין שאין
כותב בהן מחשבה:

רבינו גרשום

וירחא ליה בטל שעלין:
זו לא צריך ליבעי לך.
ודאי זו א) לא קא
מבעיא ליה (הא כי קא
מבעיא ליה דאורייתא
דרבנן כלומר [הא] דיש
להן מעשה דאורייתא
הן מחשבתו בכתב
מתוך מעשי מדאורייתא
או לו כלומר כגון
שהעלה פירותיו לגג מפני
הכנימה והיפן בהן: מניין
למתעסק בקדשים שפסול.
כלומר שנתכוון לחתוך
שום דבר ושחט בקדשים
חטאת או עולה אינו
כשר עד שיתכוון לשחיטה
שנא' ושחט את בן
הבקר וגו'. אמר לו זו
בדינו שחיטת קדשים
צריך כונה אלא לכבד
שפסולין הם כיון דלא
מכריז לישום שחיטה מלבד:
חיל לרצונכם [ותבואו] ו
לדעתכם וכווחו שאם חייב
חטאת או אשם או עולה
אין מקריבין אותו בע"כ
אלא מכין אותו עד שיאמר
רצה אני: דלא כר'
אליעזר דאי כר' אליעזר
האמר סתם מחשבת עובר
כוכבים לעבודת כוכבים
כלומר דאסור אפי' בהנאה
הכי קתני מתניתין שחיטת נכרי וכו'. הא דמין לעבודת כוכבים כלומר ישראל משום

חרש שוטה וקטן כו' פריך ויוכיח מעשה שלהן על מחשבתו דמניין
תמן העלוס חרש שוטה וקטן כו' וקצת תימנה מה מקשה דתחלת
סוגיא דריש מקראי דאין תרומתן דבר אל בני ישראל ויקחו לי
תרומה פרט לעבוד כוכבים מאת כל איש פרט לקטן אשר ידבנו פרט
לחרש שוטה (וקטן) ושמא אסמכתא
בעלמא היא ומתוך שם ונחשב לכס
תרומתה את שמתוך זה מחשבה אין
מעשה שלו מוכיח על מחשבתו ואין
כתוב בו מחשבה מעשה שלו מוכיח
על מחשבתו פירוש כיון שעיקר תרומה
במחשבה וקטן אין לו מחשבה לא
מסתברא שזיכיר המעשה על מחשבתו
והדר פריך רבי יוסי קומי דשמואל
והרי גיטין שאין כתוב יא' בו מחשבה
ואין מעשה שלו מוכיח על מחשבתו
דמנינא הכל כשרין לכתוב את המצט
ואפי' חש"ו ואמר רב הונא והוא שיש
פקח עומד על גזיו כו' מתוך תמן
זה כתוב זה מגרש הכה הוא החושב
והוא המורס ותימנה לר"י שבה למתן
מגט אחרונה וזוהי לא הקשה אלא
הקשה מגט אחרונה דקטן יש לו מעשה
ובלא דמין דקטן יש לו מעשה להוכיח
על מחשבתו לענין גט נמי ויעיל בלא
גדול עומד על גזיו ו (ולתרומה נמי
ויעיל בגדול עומד על גזיו):

בעא מיניה שמואל מרב הונא

משמע שהיה שמואל קטן
מרב הונא וכן צריש גיטין (דף ה').
וצפ' יש צרכין (פרקין טו): הווי יתבי רב
הונא ומיילא צר רב קמי שמואל
משמע כתלמיד היושב לפני רבו
וצפרק קמא דגיטין (דף יא): יתבי רב
הונא קמי רבי ירמיה ורבי ירמיה
חזירו של רבי יוחנן הוא כדמזמ
צדה (דף כג). צעה מיניה רבי ירמיה
מרבי ירחו כו' עדי כהן הביאו רבי
ירמיה לרבי יצחק לרבי יצחק וכל גתן
ורבי יצחק תלמידו של רב יודנה
דהוה (משמתי מנייה למיסק לארעא
דישראל ורבי יודנה תלמידו של רב
שמואל והיה קורא רבי ירמיה לרב
הונא דרדקי (גיטין 97 א): ויש לומר
דמרי רב הונא הווי ומיהו ההוא
דערבין (דף טו): ע"כ כרחק תלמידו של
רב הוה כדמזמא תמס:

בנין למתעסק בקדשים שהוא

פסול. פירש קנוטרס
מתעסק צסקין להגזיה ולורוק אמתו
וקשה דככה"ג אפילו בחולין פסול
לרצן אפילו מתכוין לחתיכה כגון לנענא
בכותל כדמזמא צפרק ב'
(לקמן לה). עד שיתכוין לחתיכה סימנין
וגראה דהאי מתעסק בקדשים
היינו דמתכוין לחתיכה סימנין ולא לשם
זכימה דבחולין כשר וצדקשים
פסול ועוד יש מתעסק אחר כגון של
קדשים צסבור שהוא חולין ושמטו
דפסול מטעם מתעסק כדאמרין צזכשים
בסוף פרק צ"ג (דף מו): דמשום
חולין פסולה ותרוייהו מושחט את
צן הבקר נפקא ש: פ'רתו פת
בורי. צפירקי דרבי אליעזר (פ' נח)
יש דעזרה ורובצל צן שלתמלא
ויהושע צן יהולדק נידו אמתו צשלש
מאות כהנים וצשלש מאות
תינוקות וצשלש מאות ספרי תורה
והיו תוקעין והגויס המשרים
ומסיימים צה מתאן אמרו כל האוכל
פת כותי אכלו אוכל צבשר חזירי:
נכריס

בנין למתעסק בקדשים שהוא פסול

לרצן אפילו מתכוין לחתיכה כגון לנענא
בכותל כדמזמא צפרק ב'
(לקמן לה). עד שיתכוין לחתיכה סימנין
וגראה דהאי מתעסק בקדשים
היינו דמתכוין לחתיכה סימנין ולא לשם
זכימה דבחולין כשר וצדקשים
פסול ועוד יש מתעסק אחר כגון של
קדשים צסבור שהוא חולין ושמטו
דפסול מטעם מתעסק כדאמרין צזכשים
בסוף פרק צ"ג (דף מו): דמשום
חולין פסולה ותרוייהו מושחט את
צן הבקר נפקא ש: פ'רתו פת
בורי. צפירקי דרבי אליעזר (פ' נח)
יש דעזרה ורובצל צן שלתמלא
ויהושע צן יהולדק נידו אמתו צשלש
מאות כהנים וצשלש מאות
תינוקות וצשלש מאות ספרי תורה
והיו תוקעין והגויס המשרים
ומסיימים צה מתאן אמרו כל האוכל
פת כותי אכלו אוכל צבשר חזירי:
נכריס

ואין להן מחשבה. כגון מלא לקליפת גזוז כמו שהיה (והשיב עליה
למוד או אפילו מדד צה אלא שלא עשה צה מעשה לשם כליאו ואם צן
דעת חשב עליהן תמאין צמחשבה דתנן (כלים פכ"ה מ"ט) כל הכלים יורדין
לידי טומאתן צמחשבה: מחשבה גרידא לא קא מציעיא ליה. דשמעי
ליה הא: מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו.
לפי ראות עיניו אכל אין אנו יודעין
אם עשה מעשה זה לשם מחשבה זו:
ואיפיה לטפון. ולא אמר על שם כך
לני מוליכה לשם לפי שאינה כשרה
צדרוס: או דלמא מקום הוא דלא
איסרי ליה. לא נראה צעניו מקום
הראשון: מפני הכנימה. כוונת
צכפולים ועדשים כמו ותיה הכנס
(שמות ח): אינן צבי יוסן. דלא ניחא
ליה צהאי טל ולא הוה הכשר להורידן
לידי טומאתן אם יגע צה שרץ לאחר
ומן דצענין כי יותן דומיא דכי יתן
דניחא ליה: ואם נפקין לכך. צין
צשעת העלאה וצין לאחר מתאן קודם
שיגב הטל מעליהם: הרי סן צבי
יוסן. דהכי א) אמרינן צדוכתא
אחריתי) עודהו הטל עליהן ושמח
הרי סן צבי יותן ואע"פ שלא נתכוין
קודם לכן אלא כשראה שמח: העלוס
חש"ו. מפני הכנימה: אע"פ שנתכוין
לכך. לאחר שירד הטל עליהם:
אינן צבי יוסן. שאין מחשבתם
מחשבה והכשר צמחשבה תלי והאי
מעשה (ו) דעליה לאו מעשה הוא
דמפני הכנימה העלוס: לא שנו.
ידלפילו נתכוונו לא הויה כוונה: אלא
שלא היפך צתן. לאחר שירד הטל
עליהם מלד זה כדי שיפול עליהם מלד
אחר: אכל היפך צתן. דמעשיו
מוכיחין אאע"פ שלא פירש מחשבתו
הואיל ויכר שדעמו לכך הרי סן צבי
יותן דאי צשפירש מחשבתו צשעת
מעשה לא אצטרך רבי יוחנן לאשמועינן
דהא צהדיא תנן ליה משה:
הכי קא מביעיא דאורייתא או דרצנן.
הא דאמרין ושמעתי מרצותי
דמחשבתו ניכרת מתוך מעשיו הויה
מחשבה כאלו פירשה צשעת מעשה:
דאורייתא היא. ומכין עלה אפילו
לקולא כגון צעין דלעיל צהדיא עולה
מדרוס לפון) ומכרי: או דרצנן.
הא וחומרין צעלמא הוא דלמור
רצנן ניהו מעשה וכי היפך צתן ניהו
הכשר אכל מדאורייתא לא הויה מעשה
וגבי עולה דקולא הוא לא אמרו כן
שלא אמרו חכמים צדריהם להקל

הנהגות הבר"ה

א) רש"י ד"ה הרי סן וכו'
אמרין. כי צע עין פ' אלו
מלאות דך כ: ב) ד"ה
אין בני וכו' והאי מעשה
דהעלאה לא:

הנהגות מרה"ב

א) רש"י ד"ה הרי סן
למתעסק בקדשים שהוא
פסול וכו' אכל מתוך טעם
שחיטה בעלמא ככו: כי צ
עין רש"י יוסף לפר"מ:

מוסף רש"י

למתעסק בקדשים.
שוטט קדשים ולא כוונה
אלא למתעסק צדריהם
אחרים (בחיים מו): או:
מתעסק כמין לתמוך דברי
אחר ושמח צבת קדש
(מנחות ק"ג). זו בדינו
הוא. דלמא לכוין דעמו
(שם). ראה זאת ככו ידעו
אמת ומיהו מלה הוא
דנפקא לן ולא עיבו
(בחיים שם).

רבינו גרשום

אמר ליה מחשבה גרידתא
לא מבעיא לך דודאי אין
מחשבתו מחשבה: ואחיה
לצפון ושחטת כלומי
שחיטתו בצפון עכשיו
מדאחיה לצפון איכותי
איכות ליה כלומר לשום
עולה שרינה לישחוט
בצפון: או דילמא בדרוס
דלא אייתימא ליה בדרוס
ומשום הכי אחיה לצפון
ולא חשבה עולה: הא נמי
אמר חזיא זימנא ליה
למימר פעה אחרת. מפני
הכנימה כלומר שרינה
לשוחטן שחיו מרקויה
ושוטחן ליבישן שישלט
בהן הרח וירד עליהן טל
אינו בכי יותן כלומר דלא
נתכוון לטל ואנן בעינן
לדעת. ואם נתכוון לכך
היה חייב יותן. כלומר
אם נתכוון לטל (ומכריש)
והוכיח. ואם נגע בהן
שרץ תמאין דרבו כמו
שנתון עליהן ממש. העלוס
לאו חש"ו וכו': לא
שנו אפילו בכי יותן אלא
שלא היפך בכי יותן כשעת
הטל דלא גלו דעתיהו
דינחא ליה בטל שעליהן
שלא היה מחשבתו
נכרת מתוך מעשיו אבל
היפק עליהן דעשו משה
עכשיו יש מחשבתו נכרת
מתוך מעשיו דגלו דעתיהו